

Openbaar

Zaaknummer: Z/25/287895

Informatienota voor de gemeenteraad

Antwoord op schriftelijke vragen Sociaal Maas en Waal: Vuurwerkverbod

Collegedatum: 20 mei

Kernboodschap

De jaarwisseling brengt in Druten zowel materiële als immateriële schade met zich mee. Hoewel de gemeente zicht heeft op schades in de openbare ruimte en opruimkosten, is er geen volledig beeld van schade in de privésfeer of immateriële gevolgen zoals angst of dierenleed. Wel neemt de maatschappelijke onrust onder inwoners toe.

Er zijn 16 meldingen van vuurwerkoverlast ontvangen, vooral in de periode oktober tot januari. Meldingen variëren in aard en tijdstip en zijn verspreid over verschillende locaties in gemeente Druten.

Over vuurwerkgerelateerde gezondheidsklachten onder inwoners zijn geen lokale cijfers bekend. Het college erkent de milieu- en gezondheidseffecten van vuurwerk, maar er is op dit moment geen specifiek gemeentelijk beleid op dit vlak.

Het college onderschrijft de zorgen over vuurwerk en erkent de oproep tot verandering. Het college staat open voor alternatieven, zoals lichtshows, maar betwijfelt de effectiviteit ervan. Een lokaal vuurwerkverbod wordt als moeilijk handhaafbaar en mogelijk verplaatsend ervaren. Een landelijk vuurwerkverbod zou de gewenste verandering in gang zetten. Vooruitkijkend beraadt het college zich op een bredere, haalbare aanpak richting de komende jaarwisseling. Daarbij worden handhaafbaarheid, draagvlak, alternatieven en landelijke ontwikkelingen meegewogen.

De Kamer debatteerde op 3 april 2025 met de indieners van de Wet veilige jaarwisseling. Dit initiatiefwetsvoorstel regelt een vuurwerkverbod voor consumenten. Op 8 april 2025 is gestemd over de invoering van een vuurwerkverbod voor consumenten (Wet veilige jaarwisseling) en is aangenomen. De motie om het vuurwerkverbod sowieso niet voor 2026 laten ingaan, is ook aangenomen. (35386, nr. 18).

Deze landelijke ontwikkelingen zijn recenter dan de gestelde raadsvragen over het vuurwerkverbod door Sociaal Maas en Waal dato 27 februari 2025.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
25/02/25	Beslis- en informatienota jaarwisseling en (vuurwerk)schade Druten

Antwoord van het college

In navolgende tekst beantwoorden wij de gestelde vragen.

1. Materiële schade in de openbare ruimte is zoals gezegd slechts een deel van het totaal aan schades. Is er ook een beeld te geven van:**a. Materiële schades in de private sfeer (zoals de carportbrand aan de Korenkamp);**

Het college is op de hoogte van incidenten tijdens de jaarwisseling, zoals de carportbrand. Er is echter geen informatie bekend over details van materiele schade in de private sfeer.

b. Extra kosten voor het opruimen van vuurwerkafval;

De extra kosten van het opruimen van vuurwerkafval bedragen circa € 2000,00.

c. Immateriële schades (dierenleed, angst om rond de jaarwisseling de straat op te gaan, trauma zoals n.a.v. de carportbrand).

Het is niet mogelijk om een volledig beeld te geven over vormen over immateriële schade. Maar het college ziet wel dat de zorgen bij de inwoners van Druten over een veilig verloop van de jaarwisseling toenemen.

Het is bekend dat onvoorspelbare knallen angst en stress opleveren voor (huis)dieren. In hoeverre er sprake is van dierenleed is niet vast te stellen. Er zijn tijdens de jaarwisseling geen meldingen binnengekomen bij politie en boa's over dierenleed in Druten.

2. Zijn er in Druten meldingen van overlast ontvangen (aard, aantal, tijdstip)?

In de gemeente Druten zijn in het afgelopen jaar meerdere meldingen binnengekomen van vuurwerkoverlast. In totaal gaat het om 16 meldingen van vuurwerkgebruik. De meeste meldingen zijn gedaan in de periode oktober t/m januari. De piek is rondom de jaarwisseling. De locaties van de meldingen zijn verspreid door Druten. Over het algemeen werden de meeste meldingen gedaan over de locaties Ticheldreef, Waalbanddijk, Markt, Van Heemstraweg en de Stationsstraat. De aard van de meldingen variëren. Er is melding gedaan van onder andere zorgen over overlast van herhaaldelijke knallen in woonwijken, speeltuinen en tunnels. De tijdstippen van de meldingen variëren, maar de meeste meldingen zijn in de avonduren gedaan.

3. Is inzichtelijk hoeveel inwoners van onze gemeente zich hebben gemeld bij de huisarts of het ziekenhuis met vuurwerkletsel (aard, aantal)?

Het is niet bekend hoeveel inwoners van de gemeente Druten zich hebben gemeld bij de huisarts of het ziekenhuis. Er zijn enkel regionale cijfers bekend. Daaruit blijkt dat er 22 vuurwerkslachtoffers uit de regio Gelderland-Zuid op de Spoedeisende hulp terecht zijn gekomen. Het is niet bekend of hier ook inwoners van gemeente Druten bij zitten. Dit staat in het rapport 'Ongevallen met vuurwerk, jaarwisseling 2024-2025' van Veiligheid.nl ([Ongevallen met vuurwerk](#))

4. Vuurwerkafval is milieubelastend, het bestaat deels uit fijne stof (5% van de jaarlijkse PM10 uitstoot) en deels uit microplastics, zo rapporteert het RIVM. Daarnaast komen er zware metalen in het milieu. Hoe verhoudt zich dit tot de doelen die de gemeente Druten zich stelt in het kader van klimaat, duurzaamheid en volksgezondheid?

De gemeente Druten heeft geen expliciete doelen gesteld in het kader van klimaat, duurzaamheid en volksgezondheid in relatie tot vuurwerkafval. Het college erkent dat het afsteken van vuurwerk effect heeft op het milieu en de volksgezondheid. De blootstelling aan vuurwerkgerelateerde luchtverontreiniging verschilt echter sterk per locatie en er is weinig bekend over de gezondheidseffecten van vuurwerk. De gemeente voert hierover dan ook geen beleid en volgt de landelijke (milieu) wet- en regelgeving.

Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) verwacht dat de luchtkwaliteit rond de jaarwisseling vooral in plaatsen waar vuurwerk afgestoken wordt, korte tijd slecht tot zeer slecht zal zijn. Het afsteken van vuurwerk veroorzaakt, ondanks de verwachte wind en regen, plaatselijk hoge concentraties fijnstof. Deze hoge concentraties kunnen gezondheidsklachten geven.

5. Binnen de VRGZ hebben 12 van de 14 gemeenten hun steun uitgesproken voor het Vuurwerkmanifest, evenals Brandweer Nederland. Dit manifest roept op tot een verbod op consumentenvuurwerk en de overstap naar professionele vuurwerkshows. De gemeenten Buren en Druten hebben deze steun nog niet uitgesproken, maar onder andere West Maas en Waal wel en heeft daar parallel een motie van Sociaal Maas en Waal aangenomen die oproept bij onze regering een nationaal vuurwerkverbod te bepleiten.

a. Wat is de opvatting c.q. het advies vanuit onze burgemeester m.b.t. ondersteuning van het Vuurwerkmanifest en op basis van welke afwegingen?

Iedere vorm van overlast is onwenselijk, zo ook vuurwerkoverlast. Vooral het illegale vuurwerk zorgt voor overlast en gevaarlijke situaties voor inwoners, hulpverleners en dieren. Het afsteken van vuurwerk heeft ook negatieve gevolgen voor het milieu. Het college kan zich daarom ook vinden in het vuurwerkmanifest. Ondanks dat de burgemeester als zelfstandig bestuursorgaan het manifest kan ondertekenen, vindt zij het belangrijk om vooraf de visie van het college en de gemeenteraad hierin mee te nemen.

b. Wat is de opvatting van onze burgemeester c.q. het College betreffende de aangenomen motie in de gemeenteraad van West Maas en Waal teneinde een nationaal vuurwerkverbod te bepleiten?

In principe is het niet aan het college van Druten om een standpunt in te nemen over een motie die in een andere gemeente is aangenomen.

De reden dat het college het eerdere manifest niet heeft ondertekend, is dat het college hierover toen nog geen gesprek had gevoerd met de gemeenteraad.

De Raad van gemeente Maas en Waal riep het college op om:

- Een oproep te doen aan het kabinet waarin het kabinet dringend wordt opgeroepen om nog dit jaar een verbod in te stellen op de verkoop, het bezit en het gebruik van vuurwerk.
- Het kabinet te vragen dit verbod binnen de Europese Unie te veranderen.

Het college van gemeente Druten kan zich vinden in de motie.

De stemmingen in verband met de invoering van een vuurwerkverbod voor consumenten (Wet veilige jaarwisseling) van 8 april 2025 concluderen dat er een landelijk verbod aankomt in 2026 (35386, nr. 18).

c. Zijn er succesvolle voorbeelden van gemeenten waar een vuurwerkverbod of een vuurwerk vrije zone is ingevoerd en wat kunnen we daarvan leren?

Er zijn gemeenten met een vuurwerkverbod waarbij een daling van overlastmeldingen te zien is. Echter is het college er niet van overtuigd dat een lokaal vuurwerkverbod of vuurwerk vrije zones daadwerkelijk zullen leiden tot minder overlast, vernielingen en gewonden. Een lokaal vuurwerkverbod leidt vaak tot verplaatsing van de overlast. Tevens zijn een lokaal vuurwerkverbod en vuurwerk vrije zones niet goed te handhaven.

Het college gaat zich in de aanloop naar de aankomende jaarwisseling beraden op een bredere aanpak. Daarin zullen de mogelijkheden en meerwaarde van vuurwerk vrije zones onderzocht worden.

d. In het geval dat in Druten een vorm van vuurwerkverbod wenselijk wordt geacht, wordt er dan de voorkeur gegeven aan een algeheel lokaal verbod of aan het instellen van vuurwerk vrije zones, en waarom?

Het college ziet een lokaal vuurwerkverbod niet als oplossing voor de problemen omtrent de jaarwisseling. Dit is voor de toezichthouders namelijk onvoldoende te handhaven en een lokaal vuurwerkverbod zorgt voor het verplaatsen van het probleem. Daarmee bereik je niet het algemene belang van een veilig en ordelijk verloop van de jaarwisseling. Het college zal dan ook geen lokaal vuurwerkverbod afgeven voor de aankomende jaarwisseling. Het college volgt het landelijk beleid en volgt de ontwikkelingen omtrent het initiatiefwetsvoorstel vuurwerkverbod voor consumenten.

e. Is het College bereid onderzoek te doen naar alternatieven voor vuurwerk, zoals een licht- of lasershow om de traditie van Oud en Nieuw in stand te houden zonder vuurwerk?

Het college staat open voor alternatieven. Echter is de ervaring uit andere gemeenten dat alternatieven niet direct zullen leiden tot minder overlast.

6. Een vuurwerkverbod, in welke vorm dan ook, vereist handhaving. In het geval van een landelijk vuurwerkverbod, komt de handhaving geheel bij de politie te liggen of komt het Rijk naar verwachting met extra middelen voor de handhaving?

De handhaving kent verschillende vormen: de boa's handhaven op dit moment op het afsteken van consumentenvuurwerk buiten de daarvoor toegestane tijden.

De politie handhaaft op bezit en handel van illegaal vuurwerk en excessen bij overlast van consumentenvuurwerk.

Het is bij het college niet bekend hoe de handhaving van een landelijk vuurwerkverbod wordt vormgegeven. Dit zal naar verwachting meegenomen worden in de planvorming van het landelijk vuurwerkverbod.

7. Wat zijn in Druten de eventuele economische baten van consumentenvuurwerk en raken die het algemeen belang van de gemeente, denk aan werkgelegenheid, of alleen het specifieke belang van een of enkele ondernemer(s)?

Het is bij het college niet bekend wat de economische baten zijn van de verkoop van consumentenvuurwerk. In Druten is één verkooppunt van consumentenvuurwerk en een vuurwerkverbod zal ongetwijfeld (financiële) gevolgen hebben voor deze ondernemer.

Op 27 maart 2025 heeft de staatssecretaris van infrastructuur en waterstaat, openbaar vervoer en milieu een brief (kenmerk IENW/BSK-2025/67487) gericht aan de Tweede Kamer waarin een indicatie wordt gegeven van de

compensatiekosten aan detailhandel en importeurs als gevolg van een mogelijk vuurwerkverbod. In deze brief wordt aangegeven dat er landelijk gezien een beperkt aantal importeurs (8-10) geraakt wordt door een vuurwerkverbod, terwijl circa 800 detailhandelaren met een verbod te maken krijgen. De staatssecretaris geeft aan dat voor de detailhandel de vuurwerkverkoop in belangrijke mate een nevenactiviteit is. Voor de importeurs geldt dat de vuurwerkverkoop veelal de kerntaak is en een vuurwerkverbod heeft daardoor mogelijk meer impact.

8. In het geval van een vuurwerkverbod in welke vorm dan ook, hoe krijgen c.q. vergroten we het draagvlak hiervoor van onze inwoners?

Het college gaat zich in de aanloop naar de aankomende jaarwisseling beraden op een bredere aanpak. Hierin wordt dit vraagstuk meegenomen. Het is ook afhankelijk van het moment dat het landelijk vuurwerkverbod wordt ingevoerd en de hierin opgenomen voorwaarden.